

Hold

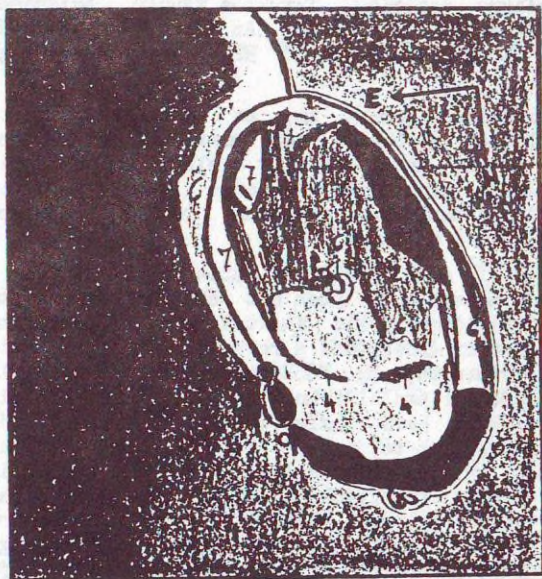
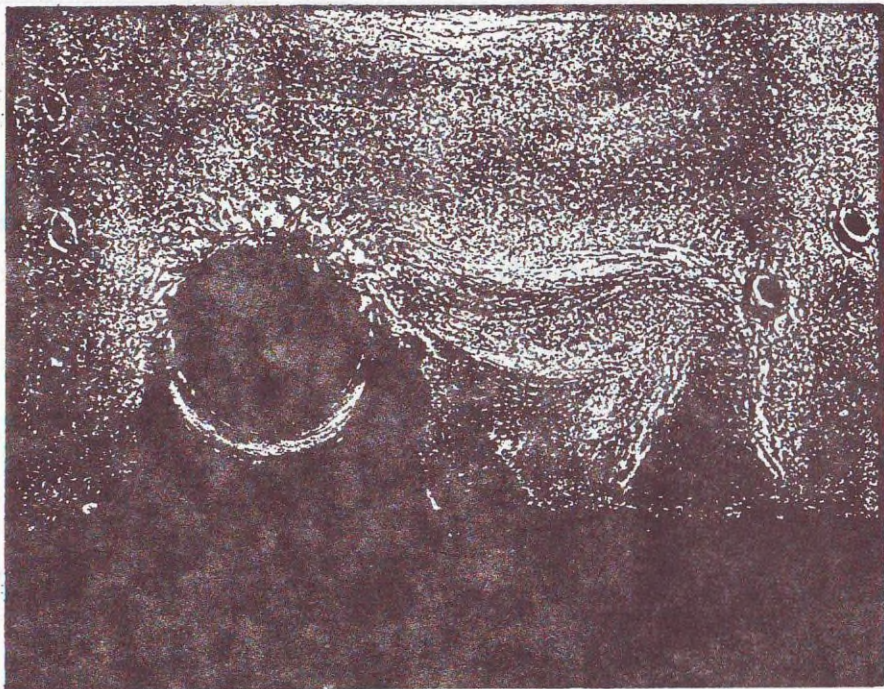
szeptember - október

Észlelő	R	L	HK	F	Műszer
Balogi András (Balatonfűzfő)	1	1	-	-	5 L
Barankai József (Szomolya)	1	1	-	-	11 T
Bozány Imre (Csitár)	1	-	-	-	10 T
Földesi Ferenc (Veszprém)	-	-	-	3	11 T
Fülöp József (Bóly)	1	1	-	-	10 T
Gyenizse Péter (Kömlő)	5	1	-	3	8 L
Hevesi Zoltán (Kaposvár)	1	1	-	-	11 T
Kelley István (Miskolc)	3	4	-	1	20 T
Kiss László (Horgos, YU)	2	2	-	-	10 T
Kocsis Antal (Balatonkenese)	1	4	16	2	5 L
Kónya András (Szomolya)	11	11	-	-	11 T
Ladányi Tamás (Balatonfűzfő)	1	1	-	-	5 L
Nagy Zoltán (Budapest)+	1	1	-	-	6,3 L
Petrovics Péter (Budapest)	1	1	-	-	5 L
Presits Péter (Budapest)+	1	1	-	-	6 L
Réti Lajos (Győr)	-	-	-	2	10 T
Sáray Csaba (Miskolc)+	1	1	-	-	5 L
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	1	-	-	25 T

Rövidítések: R=részletrajz, L=szöveges leírás, HK=holdkráter keresztmetszet, HF=holdfázis, F=fotografikus észlelés, T=tükrös távcső, L=lencsés távcső, S=légköri nyugodtság, T=légköri átlátszóság. Az észlelő neve után álló "+" új megfigyelőre utal. Összesen 18 észlelő 92 megfigyelést végzett.

November 9-én nagyszámú érdeklődő jelent meg az Urániában tartott Hold-észlelési éjszakánkon. Sajnos a borult idő miatt észlelni nem lehetett. Ladányi Tamás és Kocsis Antal tartott előadást a Hold megfigyeléséről, míg Szeiber Károly asztrodiát mutatta be. Térképeket, kiadványokat lehetett vásárolni, tablókön mutattuk be a legszebb Hold-felvételeket, melyek rovatunkhoz érkeztek.

Elkészült A Hold megfigyelése II. című 12 oldalas, stencilezett füzet a Balatonfűzfői Általános Iskola kiadásában, melyben hat cikk kapott helyet. Reméljük, haszonnal forgatják észlelőink. A kis füzetet minden észlelőnk megkapja e számunkkal együtt. További érdeklődők a rovatvezetőtől kérhetik 17 Ft bélyeg ellenében, vagy az Urániában, az MCSE-ügyeleten vehetik át. Szintén e számunkkal együtt küldjük ki észlelőinknek az MCSE Hold Szekciós belépési adatlapot, kérjük, következő havi észlelésükkel együtt küldjék vissza a rovatvezetőnek. Észlelőlapjaink teljesen elfogytak, így kérjük, hogy A/4-es jó minőségű írólapon küldjék be észleléseiket, a megfelelő információk megadásával. Végül ismét felhívjuk a figyelmet, hogy csak kontrasztos, fekete tussal vagy filocel készült rajzokat tudunk minőségromlás nélkül közölni. A rovatunkban eddig megjelent rajzok többsége ceruzával készült, ezért jellegüket jelenlegi nyomdatechnikánk nem tudja kellően visszaadni.

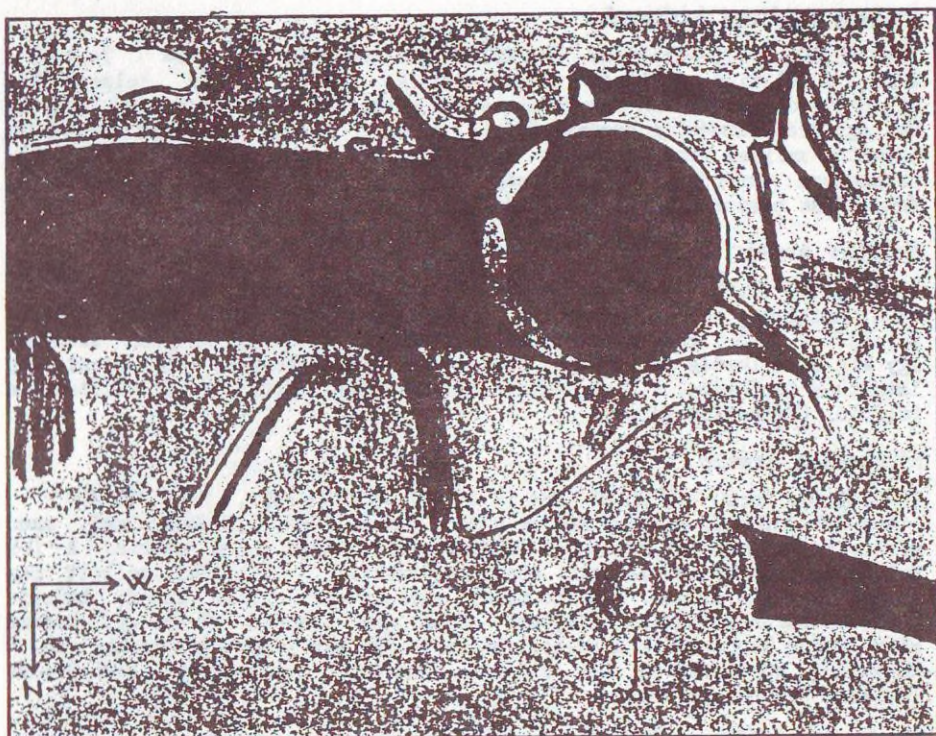

Timocharis

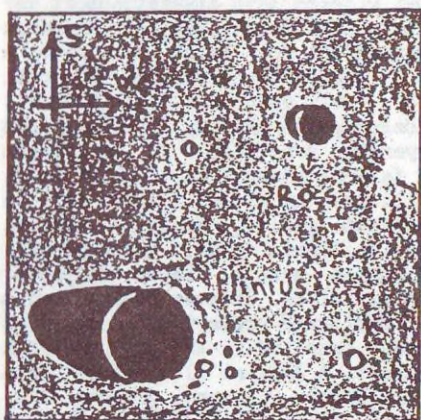
1990.07.16. 02:00 UT
200/1000 refl., 250x
(Sápi Csaba)

Posidonius

1990.08.11. 22:30—23:00 UT
110/806 refl., 169x
(Kónya András)

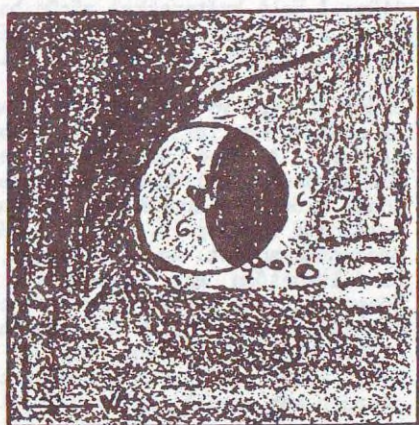

Menelaus 1990.08.12. 02:40—03:00 UT, 50/540 refr., 135x (Kocsis Antal)

Plinius—Ross

1990.09.09. 21:15—21:35 UT
100/1100 refl., 225x
(Kiss László)

Plinius

1990.08.11. 23:05—23:15 UT
110/806 refl., 169x
(Kónya András)

Plinius és Ross kráterek

1990.09.09. 21:15—21:35 UT HF= 20^d08^h55^m 100/1100 refl. S= 7 T= 4—5
225x: A Plinius feltűnő, nagyméretű, kör alakú kráter, belseje kb. kilenczeted részéig van árnyékban. A K-i kráterfal parabolaívszerű árnyéka kb. egy kráterátmérőig húzódik K felé. A Ny-i sáncfal mellett dombvidék látható, melynek középpontjában egy dómszerű alakzat áll. A Ross kb. feleakkora átmérőjű, árnyékoltsága is hasonló, csak a K-i sáncfal árnyékának hossza kisebb. (Kiss László)

Schiller kráter

1990.09.30. 17:15—17:30 UT HF= 11^d16^h44^m 50/700 refr. S= 5 T= 3
140x: Hatalmas, erősen megnyúlt, jellegzetesen hosszúkás alakú kráter. Belsejében az É-i részen keresztben egy árnyék látszik, melynek szélénél egy kis kiemelkedés és egy kicsi kráter van. DK-i irányban több kicsi púp látszik a felföldön. A D-re látható Rost kráter körül jóval sötétebb a felföld. (Petrovics Péter)

Mersenius kráter

1990.09.01. 18:00—18:25 UT HF= 12^d05^h46^m 60/700 refr. S= 5 T= 2
116x: Jól látható, feltűnő kráter a Mare Humorum Ny-i széléhez közel, azon kívül, már a felföldi részen. A rálátás miatt alakja kissé ovális. A D-i falon két kidudorodás látható, közel egymáshoz. A K-i fal mellett még látható egy kis árnyék. A belső talaj egyenletesen sötét színű, belseje kissé domborúnak tűnik. Központi csúcs nem látható. É-on egy hosszú kiemelkedés kapcsolódik a falhoz, mellette egy kis kerek kráterecske van. A Mersenius közelében a K-i oldalon alacsony, töltésszerű kiemelkedés látható. (Kelley István)

Nasireddin–Miller–Huggins kráterek

1990.09.28. 17:45—18:13 UT HF= 9^d17^h27^m 100/900 refl. S=4 T= 5
110x: A Hold kráterekkel sűrűn borított D-i vidékén lévő alakzatsoport már jóval a terminátoron túl volt, délelőtti megvilágításban. Így az árnyékok már igencsak megrövidültek. A Millernek csupán a K-i falát nem érte a napfény. Talaja simának tűnt, csupán a gyönyörű, szabályos központi csúcstól D-re vettem észre egy lapos dombot, amely egészen a falig húzódik. Az erősen megvilágított Ny-i falban kb. középmagasságban egy lépcső, terasz látható. A Ny-i fal külső lejtője gyengén árnyékolt. Ez az árnyék fokozatosan elhalványul. A Nasireddin K-i fala magasabb, mint a Milleré, annál erősebben árnyékolt. Feltűnő, hogy kicsivel az aljzat fölött itt is található egy lépcső, vagy inkább kiemelkedő gerinc, amely a sáncfal párhuzamosan fut. Az aljzat sima, csak D-en található valami göröngyösség. Ez feltehetően egy elmosódott peremű, nagyon sekély, lapos mélyedés. Központi csúcs nincs. A Ny-i sánc teljesen szabályos. Érdemes megemlíteni a Nasireddin és a Miller K-i tövében megbúvó Stöfler–H krátert. Ez egy, az előbbi kettőnél idősebb, kis, de ehhez képest igen mély kráter, amelynek Ny-i felére rátelepült a két fiatalabb alakzat. A Huggins lepusztult fala alapján még régebbi keletkezésű lehet. Sáncja nagyon alacsony, aljzata sík, központi csúcsnak nyoma sincs, alakja torzult, főleg K-en és É-on. Érdekes még a Miller–A, amely valószínűleg három, majdnem egy pontba eső, és csaknem egyidejű becsapódás eredményeként furcsa, löherére emlékeztető alakot kapott. (Fülöp József)

KOCSIS ANTAL